

Åsa Elieson, Konstfack, inst. Konst
Ståndpunkt, januari 2009

SKULPTUR I TID

PÅGÅENDET SOM KONSTNÄRLIG STRATEGI,
RÖRELSEN DESS MOTSTÅND,
STRÖVANDET DESS METOD,
BAKTUNGHELEN DESS DEPRESSIVA HUND.

VARDE LJUS (prolog)

En morgon vaknar man och förstår allt. Allt är genomlyst och självklart utan att vara enfaldigt. Man är full av överblickbara ordningsföljder och sammanhang. Allt och inget är förklarat. Man ser alla brottstycken men de är alls inga hot eller så. De är där de ska vara och världen vore inte hel utan dem. Man är lycklig och luften bär vad som helst.

Så ropar Petrus från sin klippa och man får bråttom att bidra. Man vittrar uppgift och tänker sig att saken gäller att låta detta förklarande ljus tränga in i varje skrymsle av bergets massiv. Man tänker att det ska rädda något, åstadkomma något avgörande. Om alla och allt levande bara får... Man vet inte riktigt, men man önskar denna skära lycka för varje varelse. Och tror sig kunna... Denna klarhet som har rum för allt på en och samma gång...

En småsint kusin till predikanten skrävar något härsket om att det bara är en skenmanöver för att lura någonting ensamt på flykten, men det skiter man i, man hojtar sturskt Än sen! för i alla solöppna chevrioletter sjungs det om att sådana motiv inte är graverande. Inte ens inför de mest sakkunniga av domstolar.

Kanhända börjar man bli en smula nervös, men man slår det ännu lätt ur hågen.

Man griper efter sina verktyg, man snubblar till på ordet betydelse. Men man låter det inte bekomma. Man griper efter en lerklump, en penna och ett sandpapper, efter en tång och en såg och lite snöre. Blåsor och småsår växer ur händernas hud efter hand, men man ger inte efter för så små blesyrer.

Men så börjar allt trassla ihop sig på allvar. Det blir mörkare och hårigare och grumligare och det växer över alla bräddar och rycks från buskar och det smulas innanför kragar och sticks, det tappar resåren i strumporna som knölar ihop sig under hålfoten.

Man faller.

Man sover och förtvivlar och vaknar igen. En ny morgon och så det där ljuset igen och man får mera bråttom än vad händerna klarar av. Man ramlar på nytt och blir blind och förbannar, man vaknar och man somnar och förstår allt en gång till.

Efter några år eller så är man utmattad och bönar och ber: Lossa mig från uppdraget. Jag är ovärdig och oduglig. Kanske spottar man skitförbannad ur sig att det förresten ändå aldrig något annat varit än ett helvetes jävla skituppdrag. Ett skitlöjligt låtsasuppdrag. Att man ser det nu.

Lossa mig! Lossa mig! Lossa mig!

S:t Per säger javisst, och kliver åt sidan.

Man är i himlen utan språk och plikter. Man är ingen och ingenting.
Man är död.

Nej, så gör man inte.

Efter några år med månader utan namn, med dagar utan timmar och med evigheter att sjunka genom och stiga upp ur igen, med massor att falla ner ifrån och ned uti, att resa sig upp ur och helt glömma bort vad som är uppåt och nedåt i, tänker man:

Ljuset och mörkret får komma och gå som det behagar. Tårar får falla och sentimentaliteter och andra dumdristiga genanterier i fri stil som enträget knackar får väl stiga på och stanna någon timme eller så om de absolut måste. Kanske slutar man efter några år upp med att bjuda på kaffe. Men man får lov att fortsätta. Man får vackert lov att fortsätta försöka ge språk och form åt det pågående även om just ingen avgörande skillnad kan skönjas mellan det som kallas minne och drar runt i huvud och kropp, och på de dunsar och skrik som vandrar längs skelettet när fötter slits mot långtråkiga trottoarer. Det kan göra detsamma.

Man får lov att bekosta bortfallet av att kalla sig anställd av de finare konsterna. Det är ingen vidare skillnad på anställningar när allt kommer omkring. Förresten finns det en inte så liten tröst och gemenskap i det, och näsduk har man ju.

Man tappar och plockar upp och ger form och man fortsätter. Man somnar och vaknar alltjämt, men det struntar man i.

Så vidtar man hemliga och privata ritualer för att behålla sin tilltro och håller noga reda på vikten av att vara lika delar sammansmält med allt som intakt i sitt personnummer. Man förtröstar i tron på att någon rimlig förklaring finns till att vi föds med varsina kroppar, enheter så lika varandra men ändå helt åtskilda. Man anar någon gång det mönster som bryter just inuti sin egen partikel och då är verksamhetsberättelserna någorlunda räta och lugna och trygga ett tag och man säger: Allt är ett pågående. Låt mig arbeta. Låt mig forma berättelser av de dagar som går. Valla dem som en hund sina får. Man ser inte längre någon skillnad på att arbeta och på att leva, och ingen mellan att arbeta och att hoppas.

I farvattnet bildas drivor av material och någon säger: "Why. The world does not need another contribution to the pile of art junk."

Då stannar man ett tag och famlar efter svar, tänker på artefakter och fettischer, sakernas förhållande till marknad, valutor, Karl Marx, Sigmund Freud, Wilhelm Tell och han Schmundt, på Friedmann och Kant och några till samt på vad man ska göra åt det hela.

Man vaknar och somnar som vanligt och man har äntligen förstått att man jonglerar från evighet till evighet och att det är som det ska vara.

Man har blivit en konstnär. Eller en människa. Oklart vilket.

Man tappar något och plockar upp det i samma rörelse. Man lyssnar och följer, vägrar och fortsätter.

Man skulpterar i tid.

(Konsten blir det samma som livet och alltsammans blir ofrånkomligen djupt allvarsamt i skuggan av döden, vilken man inbillar sig är motsatsen till allting.)

KLÅDA

Han skjuter in skrivbordets karmlösa pinnstol under bordsskivan, skomakarlampan åt sidan och böjer sig över papperna på bordet.

Han gör det värdigt, men inte högtidligt.

Som en grosshandlare, med ena handen tydligt placerad över magen böjer han sig endast i höften. Högst kontrollerat.

Han står så och tittar ut genom det lilla fönstret framför bordet och anar att stjärnornas glans möter någonting där ute i världen bortanför.

Men kanske föreställer han sig det egentligen mer än att han verkligen kan se det.

Han låter handen glida ned i fickan på sin konfirmationskavaj av smårutigt tweedtyg, finner det välkända och reser sig långsamt. Därpå drar han ljudligt in de sista resterna av det lilla rummets luft in genom näsan och försöker hålla den kvar i lungorna för alltid.

Det är sent i december. Klockan är strax efter åtta på kvällen.

Någon sitter i bottenvåningens stora kök med en zinkbalja mellan knäna och skalar potatis. En radio står påslagen på spiselkransen.

“Klockan är kvart i sex. Här är ekot.”

Kapitel ett

Han tänker aldrig på att han är pojke förutom någon gång när han är på väg till skolan. Först är det något spännande, men ingenting som kan gå dålig. Inte egentligen. Inte i grunden. Ett upptåg bland andra, men mera långsträckt. Allvarligare. Han känner av allvarstygden, om inte i fåglarnas allt ihärdigare och alltmer envetna sånger, så i den matsäck som är inslagen i två papperspaket och hoppar runt i otakt på botten av väskan han bär på ryggen medan han tar sig fram genom obygd.

Skolan ligger i den gröna dal och hemmet är så gott som bortglömt.

I skolan finns en magister som är nästan ung men inte har någon ålder. Som inte kan jämföras med vare sig den ena eller andra hemifrån och därför är lika obestämd som absolut i sin särart.

De har ett ämne som kallas geografi och under den första lektionen i detta ämne delar magistern ut papper utan ränder och kriter av vax och ber dem rita upp landet de bor i.

Barkman har sett en karta förut och förstår vad det är fråga om. Han har också följt med sin pappa och Sejdolf när de vittjat kräftburar "långt bort i marka" som de sagt som ett skämt som kanske inte går att förstå.

Han har tillsammans med sin mamma åkt vagn långa vägar för att ett eller annat behövde ordnas upp. Saker han aldrig helt hade fått grepp om. Men han hade ändå kunnat känna av vägens sträckning. Och han är inte alldeles bakom flötet.

Han vet om att det finns andra länder och att de ligger så långt borta att man inte kan gå dit ens om man skulle börja gå nu och fortsätta gå tills man blivit mycket gammal. Han vet att det finns papper som kan förklara en hel del av större sammanhang, göra dem beskedligt typliga och helt igenom hanterbart små och platta.

Det är ett sådant papper magistern nu vill att han ska tillverka. Han tar tag i en krita och börjar rita upp Trofsjön, vägen till Stramfors och kanten där havet börjar. Blir lite osäker huruvida den verkliga är rak eller inte. Knorvar till den lite på måfå.

I bänkraden bakom honom hör han hur två pojkar byter upplysningar med varandra. Den ena har en faster och farbror i Roykrit och har varit där inte mindre än tre gånger redan, resor han företagit helt på egen hand och därför lämpligt nog vet besked och kan rita ut. Den andra kan rita ut Parskt utan att så mycket som snubbla till med pennen.

Barkman tänker att han inte har någon vidare inlösen för att ge sig in i handeln, men att det nog ska gå hyffsat ändå. Han vet ju trots allt en hel del själv.

När klockan ringer samlar magistern in deras kartor och lägger dem i en låda som glöms bort av alla utom honom själv ända tills ett helt läsår passerat och de har hunnit lära sig hur det egentligen ser ut, landet de bor i.

Barkman är inte dummare än att han förstår tanken med det hela. När han och hans skolkamrater ser hur mycket de har lärt sig, ska de bli glada. Det blir han också. Först. Visserligen skäms man en smula för hur okunnig man varit, men glädjen över framsteget överglänsar. Förresten är det ändå ett gammalt misstag och ingen visste bättre på den tiden.

Först är han alltså glad. Stolt. Över att veta bättre nu än förut, över att veta mer än många andra vet.

Känna till ett och annat om världen som tydligen ytterligare andra personer redan känner till och att genom de nya kunskaperna nu få ingå i något lärt och fint.

Ja, till att börja med är han egentligen alldeles entydigt glad.

På hemväg, sedan han gått över den lilla träbron, stannar han där bäcken gör en djärv sväng och där gräset växer ända fram till vattenbrynet. Han slår sig ned på den platta stenen han passerat så många gånger och kränger av sig ryggsäcken. Han tar av sig skorna och knölar ner strumporna i dem. Sköljer fötterna i ett vatten som inte alls är blått och som kittlar och som spelar, som låter och som rör sig på ett sätt som knappast någon karta han har sett i sitt liv så mycket som ens påminner om.

Långt senare ska han tänka på denna stund vid bäcken som en liten födelse, en ömtålig men väl konturerad liten födelse av en blyg armè. En födelse av något som vissa ska komma att kalla trots eller självhävdelse och därför entydigt fördöma, men som har fötts och som inte kommer att dö innan han själv gör det.

UPPBROTET

I källarplanet sitter en pojkkropp med knäna uppdragna under hakan. En liten smula intorkat snor där näsvingen fäster. Hans kläder av ljus bomull. Hällen under honom fortfarande varm efter dagens grånade arbete.

Han vänder sina gluggar upp genom murstocken. Där, längst uppe i andra änden av den, får han oväntat syn på rund fläck av ljus. En alldeles rund fläck av ljus i en egendomlig färg – eller är det ett sken? – han aldrig sett förrut.

I köket ovanför hans huvud fäster breda händer vant gummiringar runt halsen på svalnande glasburkar. Nogsamt daterade budskap fästs omsorgsfullt över ljumnande innehåll, ställs på vaxpappsförseglade hyllplan i den mörka skrubben.

- Såsom blomman faller sin doft måste den också fälla sina blad -

Ur en tid på några tjog, en galosch och ett par sekel av snabba sekunder, ur en tid som inte varit en tid utan bara varit en väntan, bara ett minne om ett löfte, skjuter ett skott ut, tar mark och slår rot.

Medan himlen ännu inte bestämt sig, utan tycks packa sig samman och döda sig i evighet, drar Barkman fram sin koffert ur dess tillhåll under sängen, lägger den på madrassen och slår upp locket.

Han vandrar av och an mellan sängen, sekretären, det lilla bordet vid fönstret och rummets enkla tvättbord.

Efterhand bildas mjuka nednötta skålar av tid i tiljorna under honom. Skålar av tid. Skålar av tid i rörelse.

Länge och tankstött väger han en bokkropp i handen. Beslutar sig. Läger ned den på sängöverkastet.

Tänker: Dess värde kan komma att ge sig till känna efter en viss lagringstid.

Någon går nedför en trätrappa. Det knekar i virket.

När han kommer ned på gårdsplanen står en lätt ånga ur hans mun. Han stänger den.

Han ställer ned sin väska. Han försluter ordentligt sin rock.

Han lyfter upp sitt bagaget igen och börjar gå mot samhället.

Vid trädens doft stannar han. Ställer åter ned sin väska. Vänder sig långsamt om.

Natten är klarhögt svart.

Bara ett tunt vertikalt stråk av trapphusfönster lyser.

Det är nysnö.

Han lyfter sin koffert igen och vänder sig om. Fortsätter i tyst och stilla övertalning inför varje steg. I lågmäld och stadig kamp mot ett lömskt slag av enfald.

Han lyfter sig iväg från den pappersbruksort som burit.

Från den pappersbruksort som fram tills nu tagit emot hans knän, bål, tunga och ord med mera.

Znjevdijerr kl.09:10 (dag tre)

- Välkommen. Jag hoppas att du ska komma att trivas.
Jag hoppas naturligtvis i första hand att du ska dansa.
Dansa och bli något annat.
Något, men inte någon, annan.

- Ni har aldrig träffat mig.

- Jag har läst dina papper. Jag har antagit dig.

- Tack.

- Ja, ja. Trivas också för all del. Det kan väl knappast skada.

- Just one more thing before you leave...
In order to pick up your tag I need you to sign this.

- In order to pick what?

- To pick up the tag who will give you access.

Med huvudet fullproppat av allehanda folder och prospekt frågar han:

- Access to what? To the university? Its buildings? The labs? The
classes? All of the studios? Workshops? The library?

- Yes. That. Amongst some other accesses. You will find out.
Eventually.
Now, I just need you to sign here. Read it and sign it.

Barkman slår ner blicken mot dokumentet som föses åt hans håll.

Av allt att döma ett avtal.
Eller någon typ av kontakt.

Där står:

Härmed jhan vkjsllkkd nllk, j. J.J lknnalk n.n.
Kajj jszna, kkb, stö mm. F.ö. annann s friktiitssion bl. A.
Inn nnkl mm osv. Dy kdkk nkal h h kij jak jbb kajg äeo.

- * Kliia xnia awqick nbw, hgioa Köö ska kaz mjch krln.
- * Mlkx lih nkjklx sogj ja a iauub.

Mlks k jkō skj ni ahdid, ndj anldkknv. (adjektiv undantaget)
Är njh ndjcc, xjnxj msnn nskkwhbkai namn nämnd annar ej gkslk lake man sea jlk
jdna ldlläw.
Nöank. Kjaö och motsols 132”.

しせ | 艘撓湯湯塞々尤巧口ム口虧ムせろ口せ
艘丁口 Mlqökpe via Lindköping.

Dessutom isom str lak fast lkk nms och det brror på vålnad till Annan S. Död.
Mjlö, kroe, osnk jslk ldkt it köeen m.fl.

Grönd får absolut inte nbjij lkja öl k a mdnd kllqkj: Kjn: ÖLK, NLK samt RRs.
Jg r och är infrstådd me flöl äoch att kjfcaö mnnd. Mndfk ox mn..
Dgnhm kjd akjfb a, kjb-nm. Oljkl, kfmn. a. b.
och AB.

Han känner av brådskan i luften och fattar självfallet att man inte kan stå här som ett fån hela dagen. Hur skulle det då gå, i längden.

För att inte göra sig skyldig till att klumpigt fastna och råka repa upp någonting i en väv han inte begriper, bladdrar han raskt fram till sista sidan.

Där, längst ner, tydligt och solklart:

JAG HAR LÄST, FÖRSTÅTT OCH GODKÄNT (**OK**)

Eller, i en lite mindre och sjavigt gråaktig ton.

AVBÖJS

Barkman kryssar i rutan framför OK, får en liten plastpolett, tackar igen och fortställer mot D-42.

VALENTIN

Valentin sitter på flodens bank, dyblöt i sin tjocka päls. Ögonlocken sovande i djupaste förståelse. Solens strålar välkomna och kittlande in i nackes täta lurv. Betraktar stilla vatten i virvlar, bärande ömsom virke ömsom skor, bråte och solkatter ur slipade flaskors rymd.

Än sen.

Znjevdijerr kl.14.47

- Det är av privat karaktär.
- Javisst. Inga problem. Åtta-nio dagar. Inte mer.
Vad ska jag skriva för adressat?
- May.
May Rhew. Poste Restante.
- Bara det?
- Bara det. Hur mycket blir jag skyldig?
- Sex krassnar och trettiofem markörer, Mister.
- Tack.
- Tack.

Snjevidjorn den 27:e mars

Kära May,

Hoppas att allt är som det ska.

Tack för snäckorna. Jag trycker dem till örat och lyssnar varje kväll sedan ljuden här omkring mojtat för dagen. Jag skulle så gärna också vilja ge dig något.

Min tid här har i alla fall börjat inrätta sig i något slags tillvaro.

Det värsta är som vanligt skräcken för obetydligheten, men så länge jag får pågå är jag nog ändå i största möjliga nåd och slipper tänka så särskilt mycket på evigheten.

ibland tycker jag mig till och med stå sådär absolut mitt i floden.

...ändå är det som om... inte alls... eller alltså mer som...

... som om jag rörde mig i ett bortom.

Ja, när det är som värst är det till och med som om.

Förstår du vad jag menar?

Förresten är jag därtill så pretentiös att det fräter, och det är förfärligt ensamt och otäckt, ska du veta!

På sista tiden har jag dessutom haft ett kraftigt drag genom vinden, men det är väl bra, antar jag?

Det ordnar och stillar sig säkert när det väl vädrats klart, får man hoppas.

Jag sover i alla fall väldigt gott om nätterna och drömmer mycket.

Jag skriver ner vad jag drömt under natten innan jag går iväg till kantine för att äta frukost med de andra. På så sätt hoppas jag få syn på ett mönster så småningom. Om inte så kan det kanske ändå vara bra att ha drömmarna nedskrivna. Man vet aldrig, kanske fortsätter de att blomma för egen maskin om de känner sig sedda och

vattnade av min penna.

Det var svårt att resa. Fastän jag bestämt mig sedan så länge var jag just när jag skulle till att ge mig av plötsligt inte längre ett dugg beredd, utan höll nästan på att ändra mig. Men jag tänkte: "Jag kommer tillbaka." Och det hjälpte faktiskt.

Kan du förresten gissa vad jag hittade vid badplatsen två dagar innan jag for? En av Samsons gamla kassetter! Åtminstone tror jag att det var hans röst. Nästan säker.

Det satt fastfruset just under vattenytan. Precis invid den där bryggpålen som lutar så fasligt, du vet. Bara ett par tum under iskorpan.

Jag tog ett av spetten vid bäthuset och hackade loss det så försiktigt jag kunde. Och sedan gick det faktiskt att avlyssna långa sammanhängande stycken efter att jag tagit upp det till huset och låtit det tina och torka upp i fred.

Jag har lagt bandet i den lilla lådan under fönsterbrädet, högst upp hos handlarns. I alla fall slår jag mig i backen på att det är Samson. Du kan hitta det där och själv avgöra om jag har rätt.

Måste sluta.

Tillgivne. Barkman

Znjevdierr kl: 12: 07

Det knackar på dörren. Barkman stelnar till en sekund på sängen.

- Yes?

- hrrrrrrrrm...

Han känner knarret i sängstommens bottenplatta vandra vidare upp genom de egna benen när han reser sig.
Går de tre stegen till dörren. Vrider upp plastlåset.

- I'm here to install your phone.

- Oh.

- ?

- ...oh, ... I mean....
thanks I think.....?...

Tystnad.

Barkman håller fortfarande rådvillt sin hand på dörrvredet som om greppet skulle bringa reda eller någon annan, ännu okänd typ av balans.

- Thank you very much.
... but,....
..eh....

- What?

- Just a second please... Can you tell me... please...:
Who ... I mean... What, exactly, is a phone, Sir?

Han kliar sig fumligt vid tinningen.

Mannen står lutad mot dörrposten i ett utdraget och nonchalant tankestreck.

Barkman betraktar länge och väl manicken i hans stora labb.
Kliver så äntligen åt sidan.
Mannen går förbi honom in i rummet och ställer ner telefonen på bordet
invid fönstret.

På golvet, invid den smala sängen står fortfarande Barkmans koffert
ouppackad.
I fotändan av madrassen, bredvid en urblekt gul- och brunrutig filt och en
kudde med spår av en sömn tillhörande någon han inte känner, ligger
lakanen han kvitterat ut samma morgon ännu barskt ihopvikta.

Förutom en papperskorg, ett bord, några pappersark med allehanda
mellanrum och ränder, två stolar med sitsar klädda i gul skinnimitation
fastnubbad på undersidorna, sängen och en kokplatta så är den något
tillknyckta kala gardinstången ovanför fönstret den enda lösa inventarien.

Mannen tar inte av sig sina skor. Han ser inte på Barkman. Han tar bara
änden av sladden som löper ur apparaten och trycker in den i små hål i
väggen under bordet.

Sedan sätter han sig på en av stolarna vid bordet.

- Kom så ska jag visa dig.

Barkman sätter sig på stolen invid honom.
En fågel sjunger en tvåtonig melodi utanför fönstret.
Ett kargt och oblygt marsljus flödar in i rummet.

Barkman skäms lite. Vet inte varför, men det är ingenting att göra åt.

Så tar sig våren in i Znjevdijerr med full kraft. Innehåller allt och ingenting.

Det blir maj. Blommorna slår ut i hagar och slänter. Det doftar så starkt och så ljuvligt. Blåaste, vitaste, klargulaste gult, lila och skirt grönt deckar människans ordningssinne så till den grad att ingen förmår forma bokstäver, nedteckna blomstrens art och utbredning, humlornas surr, den pånyttfödda fuktade jorden som vaknar ur sin urtida förvaring.

Så blir det sommar. Det blir en sommar som ingen minns och som det inte påträffats några anteckningar om.

Det blir höst och Barkman sväljer grundligt ett par gånger för att samla sig. Han inhandlar en ny kappa i Torilds Ekipering nere på köpingen. Slänger den gamla som är full av småhål och revor i fodret i en av de stinkande sopptunnorna på värdshusets bakgård.

De svarta, blanka skorna klibbar mot marken, men han får bägge med sig när han går tillbaka mot universitetsområdets krattade gångar och låga byggnader.

Kl. 16:42

Mannen med telefonen har lämnat den kvar på bordet och gått sin väg. Barkman står under den kala gardinstången och ser ut genom det stora fönstret.

Berget på andra sidan den lilla promenadvägen är mörkgrått av fukt. Hela luften är grå av dis, men de stilla vattenputsarna återger somligt annat.

Och i bergets alla skrevor explosioner av brandgula löv. Här och var är de nedspilda som innanhav över gångvägen.

Han lagar ett avkok av det där som kallas Thè på den lilla kokplattan. (Alls inte likt det blask som Sylvanna kallat *Silverthè* och fått att dofta av sofistikerade salonger med språk utan avgrunder. Helt utan avgrunder, bara trådar av spinnande melodier.) - och hållt det i en kanna och ställt en kopp av det åt sig på bordet invid telefonen.

Han blänger på den, men ändrar sig snart och tänker istället (med tunna stråk av ömhet):

- Varför skulle inte du kunna få stå där och bara vara till, vad du nu än heter och vad du nu än anses ha för funktioner? Du?, tänker han i en förvirring lika snabb och flyktig som en grundstötning så lätt att man sekunden efteråt, när båten åter glider mjukt över vattenspegeln, tror att man inbillat sig den.

Han lägger sig raklång på slafen. Somnar. Drömmer lätt. Vaknar strax. Hasar sig upp i halvliggande, knölar in lakan och filt bakom nacke, skuldror och rygg. Sträcker ut sin gängliga arm så långt han kan. Tar spjärn med ena foten i sängstommen och när han når bordetsbenet med handen sluter han fingrarna runt det och drar bordet till sig.

Thèet är ännu varmt. Sedan föser han den tunga boken bredvid kannan mot sig. Fäller upp en dramatikers dagbok och läser. Där inuti finns ingenting annat än ett pågående. Sidor utan nummer. Personer som tappar persedlar och tar upp dem igen i samma rörelse. Nej, inte precis personer... Karaktärer eller så. Han vet inte. Men de tappar i alla fall oavbrutet ord och papperslappar, tar upp dem igen och fortsätter. Därför att det inte finns något annat sätt så länge boken pågår, funderar Barkman. För att det inte finns något annat sätt än att fortsätta. Kanske överhuvudtaget. Även utanför boken. Han låter tyngden av de många sidorna vila mot magen ett tag medan han ser ut över rummet och låter tankarna röra sig som de vill.

Boken är bara en bok när den blir läst eller blir skriven. Själva läsningen och själva skrivandet av den är lika osynlig som luften. Nej, osynligare ändå, tänker han.

Det som syns och som tynger mot hans mage är ju bara papper.

Tankarna löper in och ut ur varandra. Avslutas utan knorr och påbörjas var som helst mitt på.

Att bestämma vad som är verklighet och vad som är hittepå är så svårt att det är omöjligt, fortsätter de, nu lite mera trevande. Ta ordet historia till exempel. Skillnaden mellan "en historia" och "historien" är lika vag och försvinnande som ljusreflexer i strömmande vatten. Det kan alltså inte finns någonting annat, bredvid själva boken. Inget landskap brevid, ingen strandbank att kravla sig upp på. Det finns kanske alls ingenstans att rädda sig undan en bok när man väl erfarit den, tänker Barkman och huttrar till. När han tänker nästa tanke huttrar han ännu mer och spiller varmt the över täcket. Om det är så, då kan det alltså inte heller finnas någon bok att rädda sig in i för att undkomma verkligheten.

Och om det inte finns någon gräns...

Det är ju just och stört omöjligt att hålla reda på vilken bok eller vilken dröm, vilket minne - var det mitt? - som man prövar att lägga ifrån sig tillbaka på bordet brevid kannan igen.

Han tar en klunk och känner sig en kort stund förunderligt klar.

Distinktionen mellan vad som är verklighet och vad som inte är det måste vara ett slarvigt och illa skarvat misch-masch. Hastigt ihopknåpat i skumrask någongång. Därefter noga vaktad av dem som har nytta av en sådan distinktion.

Det märkliga, tänker Barkman, är att författaren till boken här själv verkar tillhöra kategorin. Det hindrar inte att ett tvehågsen bifall motvilligt karvar jordmån inom honom.

Dock är han ännu året därpå fortfarande en smula brydd. Om en frontposition inom kulturområdet vore fullständigt egal, hamnade författaren till boken då där bara av ren och oskyldig slump?

Men ytterligare ett år senare: Skitsamma. Alla måste äta. Vissa hummer. Må så vara.

När två veckor till har passerat:

Handlar det förresten om mat, kläder och husrum? Handlar det om mat och pengar och sådana saker, eller handlar det kanske om att skapa ett utrymme där allt det om vilket man inte får tala kan hålla till? Verkligt eller inte. Överhuvudtaget alldeles likgiltig inför frågan om verklighet eller inte.

Zujeudijerr, den 26.e februari

Hej, min Kära!

Utropstecken! Som om jag vore uppsluppen!

Ja, på sätt och vis känner jag mig sådan precis nu när jag börjar skriva till dig, även om uppsluppenhet borde vara helt orimlig egentligen.

Jag tror inte att det går särskilt bra för mig här.

Jag jämför mig med andra och då blir jag tröstad, men bara för ett kort ögonblick.

Sanningen är att det går lika illa för oss alla. Antingen blir alltihop stadigt mer och mer meningslöst, eller så bibehålls som genom ett mirakel meningen, men då tycks nära nog undantagslöst orken tryta.

Det är orveckorna nu förstås, så kanske bör jag inte misströsta, bara bita ihop. Men vi är ju inga oxar. Och det är väl ändå i och för sig för väl det, antar jag.

Snart kommer trots allt våren med alla sina förnyade löften. Tills dess....

Ja, vad var det jag skulle skriva nu igen? Minns inte...

Tills dess kan jag i alla fall skriva till dig och drömma och glädjas åt dina underbara rader som dimper ner titt som tätt mitt i alltsammans och är till outsinlig tröst och största glädje. Om du visste hur alldeles avgörande de är för mig.

Det finns så många människor här och de verkar så tydligt sorterade eller hur jag ska säga. Tillhör den eller den fakulteten. Skådespelarna verkar särskilt bergfasta. Kanske för att deras blivande yrke är så utspilt och oklart.

Många av dem är så fantastiskt vackra där de går med hela sitt instrument inuti sig.

Behöver inte ens så mycket som sträcka sig efter det.

Dansarna och musikerna har det också ömtåligt.

De bland dessa jag blivit bekant med och fattat tycke för oroar jag mig ständigt.

En hälsena brister med en smäll och där rök karriären. Ett finger under en spårvagn för en violinist och där försvann... ja... Vad?

Något mer än ett finger i alla fall. Förresten behöver det ju inte ens vara något så dramatiskt som ett grandios fordon med konduktör, biljetter och flagga. Det räcker med en kökskniv och planer på en tomatsoppa till middag. Det är det som är så löjligt.

Kanske är det mest en förklädd oro för min egen framtid och uppgift, när allt kommer omkring? Jag känner ofta, med en skräck så stark att jag ryser, att vi är allt och ingenting vi. Är vi inte? Tycker du inte också att det är skrämmande?

Men egentligen är det kanske snart dags att sluta upp med ungdomligt svärmeri av den där sorten, men till förmån för vad? Vad ska inträda istället? Det är det man börjat undra.

Att släsa och kasta oräknerliga tampar in mot kajkanter som man bara anar i dimman, det hör kanske ungdomen till. Att hojta Skepp o'hoj! och Ett skepp kommer lastat! när andan och turen faller på. Vad ska man ta sig till den dagen resonanslådans väggar står nednötta av leda, stumma av igenkänning? När man inte längre kan avgöra någonting alls med andra metoder än förhoppningsvis rutin och ett upparbetat handlag? Vad ska man då ta sig till?

*Jag förmanas ofta att betänka att snart skjuts skivan ner och klyver Ojörvägen
Slösaktighet från Yrkesverksamheten. Vad som hetat att vara ung och lovande kommer
snart att kallas trolöshet, varnas det.*

Men vad är det egentligen som kommer istället? Det är det man undrar.

*I vanlig ordning får jag inte alls ihop avslutning på brevet. Jag hoppas på att du har
fortsatt overseende med denna löjliga defekt hos mig.*

*I alla fall vill jag inte glömma att skriva tack för brevet jag fick igår. Tack, Tack,
Tack! (Jag önskar att det räckte. Att det var ett fylligare ord.)*

/ Barkman

P.S.

*Jag tänker ständigt på dig och på att du finns, och att vi finns. Från evighet till evighet.
Och det är en sådan utsäglig lycka att veta. Amen."*

Znjevdijerr kl.16:58

”Ibland får jag syn på någon på stan med en karta i handen och med arga beslutsamma steg. Mer och mer upprörd över att kartan vägrar lyda. Det ser inte klokt ut. Det har säkert börjat som en upptäcktsfärd, men stelnat och hårdnat och ska fanemej få kartan att lyda stegen i stället för tvärtom. Det går såklart åt helvete. Oavsett var i geografin en sån där typ befinner sig så är den stackaren illa ute.

Vilja kan försätta berg, sägs det, och det kan förhålla sig hur det vill med den saken. Men jag kan inte låta bli att tycka att konstnärligt, i alla fall konstnärligt sett, är man mycket illa ute.”

Rösten från det lilla rummet med den låga lampan och de slitna sofforna i korridorens bortersta del, den som vätter mot söder och gräsmattan utanför, tystnar för ett ögonblick. Barkman närmar sig i strumplästen, men har ännu en bit kvar.

”Man hoppas att man inte är en av dem bara, utan att veta om det...
... och att om man ändå någon gång... Nej, Gud bevars...
Jo. Om man ändå någon gång förrirrar sig så - för man kan ju inte heller alldeles sakna ambitioner och vittra bort i beri-beri i brist på solljus.“

(Någon skrattar till. Rakitis. - Jag tror att du menar rakitis.)

“Ja, ja, I så fall får man hoppas att det snart lättar, att man snart befrias på nåt sätt.”

(En grumligare röst mumlar något.)

“Så får det gå hur det vill sen. Bara inte fullkomligt sönderfall under den där sortens strävdöda råvilja.”

Barkman kommer in i rummet. Alla fem tittar upp mot honom. Det doftar varmt blött ylle av sockor som hänger på tork över elementet under fönstret.

FRUSEN TID kl.14.20

När tiden fryser kommer Barkman gående genom skogen. På avstånd känner han doften av det friska vattnet och hör ljudet av den strida jämna strömmen. Inte förrän han är helt nära får han syn på något lurvigt som sitter där i solen och betraktar allt och ingenting utan att röra en fena. Fastän Barkman ser att det är en hund, stannar han på lite avstånd, som man gör om man har fint sätt. Eftersom han inte använt sin röst på länge blir han osäker på hur den skulle komma att låta. Istället höjer han sin hand för att vinka. Hunden tycks inte förstå sig på hälsningen utan sitter alltjämt stilla. Ser på honom. Stilla. Lika tyst som Barkman. Barkman tänker att han kanske stött på en av de där passiva betraktarna som Dramatikern föraktar så djupt, men som Barkman förstätt är en förutsättning för det yrke han överväger att ge sig in i. Med den föreställningen slår han sig tyst ner vid hundens sida med en vag och otänkt förhoppning om att i så fall finna ut någonting om vad som skiljer den som är passiv från den som är aktiv.

Znjevdijerr kl.21:35

- Good evening. Is this Mr. Barkman?
- Speaking.
- Sorry to bother you at this hour.
- Don't be. I mean; (eh) Not at all! Don't mention it!
- What?
- Nevermind.
- Ok.
You are visiting Znjevdijerr again after so many years for the special banquet tomorrow.
- That is correct.
- Congratulations to the distincion.
- Eh... Thank you.
It is what it is.
- Of course. And my questions are not about that.
- I appreciate that.
- Did you visit Mr. Christian Boltanskis consolation blanket for the agony of time, loss and vanity, Mr Barkman?
- Yes.
Just... I did not find it consolatory. More of a bitter wind of despare.
- How is that?
- Mr Boltanski... has... eh... He has....
- Yes...?
- There is only one realness and that is the real.
- ?

- Those and That who lives. That is the only realness.
- Sorry, but I think the proper word is reality, Sir.
- Not at all. I speak about Realness so that there will be no confusion.
- But does that not include for instance the memory?
- Of course it does. Memory is constructed reality, but not as “one”, and not less real.
It is most significantly alive, present, isn't it?
- No doubt.
- Did you, by any chance, read the American writer Susan Sontag's last essay Regarding the pain of others, in which she states that there is no such thing as a collective memory.

Eftersom Barkman blivit Sir, och dessutom lurig nog att skjuta in pauserna på platser som lämplar sig för frågor med rent retoriska funktioner, hörs ingenting ur telefonen han håller i handen.

-You can in her book clearly see that what we speak about when we say collective memory is a construction, fortsätter han.
But those constructions are highly present. Just like a stack of individual constructions called memories are present.

So when we understand that the collective memory – allow me to still call it collective memory – is a very complex and flexible construction, how is it then possible to believe that even the memory within the person is solid and can be understood such as “one”.

Above this, memories and dreams, like everything else, you see, is something present. Simultaneously with everything else it rides along, The present moving in time, active and existing.
Han börjar få upp värmen.
It is a classical mistake to mix the memory up with whatever it is that one remembers.

- And you are sure that you don't speak about the ability to remember?
- Absolutely, Mdm.
- And that the memory is a present thing would be the only consolation in your opinion, Mr Barkman?

- Well. I don't think that the word "only" belongs in that sentence.

- Not?

- No.

There is nothing only about the great fact that a story can be told and mottagen. I see the story as an experience. An experience we walk on the inside of, regardless if we tell it or hear it. There isn't much difference, really.

Ena handen håller i luren. Han slår ut med den andra fastän ingen kan se det.

-And tell me; how would this experience be achieved without the presence of memory!

---En stunds tystnad. Ingen vet vad som ska sägas-----

- Mayby I grasp something here, Mr Barkman. I am myself a member of the AA, slapp det oväntat ur luren.

Hrm. (oj)

- Is that you breathing, Mr Barkman? Are you still there?

- Yes.
No problem.

- Hrm.

Rösten i luren samlade upp sig och även om ord inte kan suddas ur lurar kanske de ändå skulle gå att täcka över de där opassande orden om AA litegrann med ännu en harkling. Eller, i alla fall markera att stickspåret avbrutits och att huvudspåret nu åter följdes.

- Hrm. So, what about the collected heartbeats at Mr Boltanskis exhibition?

- Yes, that is true....

- ?

- ... Them, I won't forget for as long as I live... but...

- Yes?

- Im sorry...

- For what?

- For... I don't know... probably nothing.

- What? Any problems, Sir?

- Hrm. I liked the, the... insamlandet... in a way...

Yet, hearts are beating all the time at so many places. Are butterflies not best kept in the wilderness...?

And besides, I cannot understand why the huge administration and personal datas of the heartbeats is necessary .

Tystnad igen.

- So that a clash will be achieved, maybe?

- Probably.

I'm sorry.

... I'm afraid Mr. Boltanski has lost faith, maybe.

- I still do not fully understand, Mr Barkman. What makes you think that?

Is it because of the pictures of dead people and recorded sounds at his exhabition?

- It is not the presence of death that bothers me. The living are dead and vice versa. Everything has already happened. We are all aging and we are also still not born.

som att somna eller vakna mitt i en mening: - Pardon. Did you say recorded?

- men sen glömskt åter in i samma slummer och vara tillfälligt tackam för den.

Nyvaken efter en tupplur han glömt bort.
Intervjven fortsätter.

- What is sad is that it seems as he has given up in terms of trusting hands, tools, goods - fruitful present materials. And that the present is present.

I'm afraid he has lost the intire hope for communication, or patience for the tender listening for vibration.

Like if there was a fixed "before" and a fixed "after" and that he in his gravng places himself, and by that - to some extend - all of us, in this "after".

These are difficult tasks. I'm not sure.

Barkman försvinner ett tag från luren. Det skrapar och man kan höra hur han hostar avlägset. Det knarrar i luren. Sedan är han tillbaka.

- He doesn't even speak to his mother any more, I've heard.
It left me a little sad, får jag erkänna.

- The exhabition or the lost communication with the mother?

- The exhabition. I know nothing about him and his mother.

Ny hostattack, men han är snart tillbaka.

- I have to go to bed now. It will be an early morning for me tomorrow.
And I am not young anymore.

- Of course. Thank you so much for taking the time to do this interview and enjoy the reception tomorrow.

- Thank you, dear. The pleasure was all mine. Good evening.

Znjevdijerr kl.16.44

Under Barkmans tredje termin i universitetsstaden är han en eftermiddag på hemväg från ett par ärenden han uträttat nere på köpingen. Plötsligt står någon mitt i vägen.

Någon med åtskilliga år i skrå't. Någon uppgiven. Nej, inte helt. Någon desperat. Någon tar till vad som återstår för att hämnas allehanda vedermodor bortom sans som livet obarmhärtigt tvingat på i sin oblida framfart.

Den sista ansträngningen tycks nu vara att få det hela att framstå som en omsorg om den unga studenten. Men någon orkar inte så mycket. Ingen av de två på vägen är förresten mer än hjälpligt förklädd. Mer finns inte kraft för. Blickarna både fladdrar och står stilla.

Stilla står också Barkman.

På hjässan där handen farit fram gror så småningom, dolt under håret, ett märke som säger: Du är fördömd. Din livsväg en tunnel utan dagsljus. Så för mig, så ock för dig.

Vinden drar förbi i en pust som ropar: Alls inte! Alls inte!

Handens märke bultar trött sin klagan. Måste sprida ut sig som kräftan för att stå ut.

- Jasså inte.

Kanske är du då inget vidare ämne när allt kommer omkring, nej.

Kanske kan du sälla dig till den stora stumma massan av kött och enfald.

Avskum till kroppar som ingenting begriper av vad hopp och förtvivlan och tröst och verklig briljans i anletets svett vill säga. De som aldrig någonsin för egen del riskerat något.

Barkman för upp handen till sin hjässa. För att lindra eller i alla fall känna efter. Hoppas att en sammanblandning föreligger.

Nej. Det hoppas han inte. Han tror inte på detta. Han tror inte på ett smack av det här! Inte på att sådant folk som denna förtvivalade människa pratar om finns över huvud taget. Han vet inte.

Han mår illa och försöker skylla det på slaget.

- Slut dig då till dem, du lycklige, fortsätter någon. Tillsynes en smula stärkt nu.

Någon vänder sig bort och fortätter sin linkande gång längs eländets bittra uppforsbacke.

Barkman står länge och ser efter ryggen.

Sedan går han hem till sitt rum i den låga korridoren.

Ett gammalt ordstäv hemmifrån kommer för honom. Ett ordsväv som han infernaliskt och försvarslöst avskytt och som hemlängtan hittills tryckt bort ur honom. Det där med att det skulle vara skillnad på folk och folk.

Sedan åratals tankar runt talesättet bortskuffats, förvarats i utmarker långt bortom räckhåll för hans ord.

Händelsen på vägen denna eftermiddag väckte upp det. Så nära som en hårsån är han från tanken om vad som menas... Vad som kan menas...

Vad som skulle kunna menas... Men så snubblig att han somnar ifrån den.

Han är ensam på ett fält. Långt borta vid horisonten kanske ett hus. Stora äckliga fåglar skrånar i cirklar ovanför hans huvud. Stövlarna fastnar i den tjocka leran.

Han försöker springa, men det är så oändligt långt och han vet inte vart han ska.

Benen vägrar lyda honom. Leran suger honom neråt. En utsäglig utmattning.

Fåglarna. Deras svarta ögon och blanka näbbar som vill picka honom.

Men så smalnar ljuset och blir till en altargång. Fortfarande har han de stora

leriga stövlarna, men de börjar torka och kanske att ingen märker. När han

nästan är framme vid altaret börjar röster skrånas igen. Massor av röster. Skrattar.

Hånar. Som fåglarna på fältet nyss, men när han vänder sig om är det ansikten.

Stora ansikten med svarta fågelnäbbar och stora klor som håller sig fast i

bänkraderna. Hur många som helst. De skrattar elakt. De visslar och ropar

glåpord. Då först blir han varse sina kläder. Bara ett tunt engångsförkläde.

Rumpan och hela bakkroppen är alldeles vit och naken i stövlarna.

Barkman tar sig mödosamt upp genom de sista slöjorna av sömn, men faller

tillbaka och han är åter vid altaret. Där framme står en man i vitt, långt hår. En

peruk, ser Barkman när han kommer närmare. Mannen har en svarvad och

lackad träklubba i sin hand. Ett stumt ansikte. Skräcken paralyserar Barkman.

Just som klubban höjs mot hans huvud, vaknar han äntligen ordentligt.

Munnen är alldeles torr. Han ser sig om i rummet. Allt är stilla.

När han sätter sig vid bordet för att försöka skriva ner sin dröm ser han återigen

ansiktena. Frukten och hatet väller upp inom honom. Ja, han känner ett hat. Han

blir rädd igen, vet inte säkert om det är för ansiktena ur drömmen nyss eller för

hatet han känner.

Han tvättar sig. Han klär sig. Han går för att äta frukost. Han försöker hela vägen till kantine tänka sakligt och lugnande:

Kanske går det ändå inte alldeles att bortse ifrån att den som talar och att den

som lyssnar... Ja, själva berättelsen, inte den, den delar man. Men att allt som

omgärdar den... att utanför själva berättelsen.. att där ändå råder mycket skilda

villkor... Att den som lyssnar inte behöver stå till svars... Att den som talar inte...
Att det inte finns något skydd.

MELLANRUM

Ett brev är inkilat mellan väggen och två ganska tjocka rör, under en elmätare och över en träpanel som är målad med tydliga vittnen om en pensels behåring.

Själva tapeten har ett mönster av små, svagt rosafärgade tistelblommor på blekgröna stänglar, men det är det inte längre någon som tänker på.

Det är ett rum som inte är någons och heller aldrig ska bli det.

Här och var har tapeten börjat släppa lite grann i nederkant, men så långsamt och försynt att ingen uppmärksammat detta.

Han tar kuvertet med sig när han går förbi och öppnar det inte förrän han sitter på sin säng och har stängt dörren om sig. Han läser igenom det två gånger innan han tänder lampan över det lilla bordet i sitt rum och sätter sig ner på den ena av de två gula stolarna för att besvara det.

Zujeudjerr den 3.e december

Kära May.

Tack för ditt brev. Jag antar att det är i välmening du uppmanar mig att samla mig till något överskådligt, något förståeligt, något behändigt och säljbart, men det är som att jag inte förmår. Du tror kanske att det är av skräcken för att misslyckas. Kanske är det delvis så, men i allt väsentligt något värre, något som inte böner och lugna röster kommer åt, något som inte har så mycket med bristande mod och ett dåligt själuförtroende att göra, inget att ta några beska droppar mot och gaska upp sig inför.

Jag befarar att det istället är en fundamental inställning jag har fått, Gud vet vart ifrån. Vad värre är har jag den fortfarande och jag bär den som ett smycke.

Hur ska jag förklara?

Det var något, det är fortfarande något jag vill åt, något som är på andra sidan av argumet, men som ändå inte är knytnävar eller ren nonsen. Jag föraktar inte alls argumenten och analyserna, och det vet du. Vad hade det till exempel blivit av oss om de inte varit för dem. Kadaver i ett kvarnhjul med ansiktslös ägare förmodligen. Jag vet att du håller med mig. Och att du - liksom jag, inte haft en suck om det inte varit för de häpnadsväckande goda argumentens skull. Hur roligt har vi förresten inte haft när vi hjälpts åt att spinna långa långa hållbara kedjor medan ljus brunnit ner och solar stigit upp. Men... Det är något annat jag far efter. Ja, du vet ju hur det var.

När allting alltid skulle se så helt och rent och beskedligt ut. När allt det som skulle trösta och lugna bara oroade än mer, fastslog jag för länge sedan, innan jag visste det själv, innan jag träffat dig, innan jag helt blivit människa, ännu mest bara var en vägran, att allt det där var en lögn som jag för allt i världen alltid skulle förbli motståndare till. Jag skydde den där förebyggande standardtrösten som försökte blåsa bort och lugna innan minsta åkomma ännu kunde skönjas.

För att vara alldeles uppriktig måste jag tillstå att jag till och med föraktade den där enfaldiga trösten en smula. Kanske för att undgå dess snara.

Jag gav mig iväg, men stannade ändå kvar, som du vet. Det var på något av de där strövtågen jag fick klart för mig att något fanns som kallades konst och jag tänkte: Här, äntligen, här finns ett område där man inte behöver ljuga för att leva, ett område där det trasiga är det hela, där det omöjliga visserligen ska göras, men jag var ung och stark och tänkte att det ordnar sig. Att det måste ordna sig. Kanske var jag mer på flykt än på väg egentligen, men hela den där inställningen sitter kvar i mig. Så det är inte så lätt.

Innan jag kom hit till Zujeudjerr, när jag gick och gick, in och ut i en skog som aldrig tog slut och jag inte kunde skriva till dig för att inga brevlådor, bläck eller postkontor fanns att tillgå, formades en visshet i mig att det inte finns någonting som är att komma ut på andra sidan. Att det strängt taget inte finns någonting att komma ut på andra sidan av. Kanske är det så. Kanske är det döden och livet jag talar om. Kanske finns det inte

ens en entydig gräns mellan dessa två. Vad tror du? Jag skulle så gärna vilja höra hur du tänker om det här. Kan du inte anförtro mig?

I alla fall kom jag hit till stan och var glad och rädd och odödlig. Jag tänkte att här är de, här är konstens gröna ängder, ett område utan gränser.

Jeden mänchen ein künstler! ropade jag salig. Hade stöd i historien av en man som dött och levt och dött och fötts igen utan sortering och jag kunde äntligen förlåta allt och alla, mig själv inbegripen.

Först alltså: Alles kunst!

Men ganska snart: Alles kunst?

Allt synligt och osynligt som passerat människan?

Tänkar, ord och handlingar? Auföring? Bokstäver - oavsett hur de sammanlänkas? Det är klart att jag började undra vad man skulle med ett sådant konstbegrepp till. Men allt det här vet du redan och jag kanske tröttar ut dig?

Det är bara det att jag inte kan sluta undra: Om konsten verkligen är det där området utan gränser - Hur kan den då alls kallas ett område?

Kanske finner du hela frågan mer än louligt navelskadande och i så fall kan jag hålla med dig. Men det är i alla fall ändå inte bara min egen navel som skådas, utan allas, och hur alla dessa navular en gång måste ha varit fästade vid någonting. Fast inte vet jag just om det hjälper att dra in okända människomassor i frågan förstås.

Hursomhelst är det visst och sant typiskt att jag funderar så här när jag är så långt ifrån dig.

Hur har du det? Snälla skriv och berätta. Jag har mina bilder och de lever i mig med oförtrutet hopp och till största glädje och vemod, men livet fortsätter forsa ur alla mynningar. Känner du fortfarande av den där gnagande otåligheten eller har den gått över i något annat?

Det blev ett längre brev än jag tänkte mig. Det börjar skymma utanför fönstret och det är snart dags för kvällsmat.

Jag saknar dig med oförvitlig styrka. Skriv snart!

Kysser dig. / Din, Barkman

Znjevdijerr kl. 18.23

Det tjuter. Öronbedövande. Barkman som hela eftermiddagen, i ett sömngångaraktigt töcken, förflyttat sig bara mellan sängen och bordet fyllt av papper och böcker, reser sig upp till sittande. Det drar i ryggen, han sträcker sig som ett djur som fått vittring, fastän det inte alls behövs. Ljudet är så starkt att spegeln på väggen innanför dörren, ja till och med väggarna själva, skallar. Han håller inte för öronen för att skydda trumhinnorna, även om det förmodligen hade varit rådigt. Han sitter bara rakt och hans hjärta slår fortare, mera konsist, och han undrar vad det är som tjuter. En fråga sjuder till i honom. Vad är "det" i påståendet "Det tjuter." Han spottar på frågan och tänker att han snart måste ta sig härifrån. På allvar. På riktigt. Verkligen ta sig härifrån. Han vet inte vad det betyder, men hinner inte tänka mer på det nu.

Han är inte bekant med ordet larm, men eftersom hans hjärta bultar så hårt av ljudet och ett svagt illamående blossar för att stänga faran ute, antar han att han bör vidtaga åtgärder. Han har ingen aning om vilka. Nu vill han bara försvara sig mot ljudet, rädda sig undan det. Trär sin rock över pyjamasen, kör in fötterna i skorna och börjar få så ont i öronen att han trampar ner hämlarna på dem istället för att använda skohornet. Han springer. Ute i korridoren drar pilar förbi i riktning mot utgången. Han kliver ut i strömmen och störtar mot samma utgång som de andra. En pojke som en gång sett halva sin hemby förgås av lågor och därefter fått veta vad brandlarm är skriker "Det brinner!, Det brinner!" En flicka vars bror dött drunkningsdöden och sedan dess var natt plågas av undervattensdrömmar med starka ljud som tränger in i kvävningen vet att nu kommer den. Hon rör sig för att de andra rör sig. I samma riktning, men säger ingenting. Tungt vatten forsar innanför hennes panna. Allt är tunga vattenmassor, men hon ser ingenting. Hon tänker inte ens någonting. Det är inte längre nödvändigt. Nu är det snart slut.

De två döva studenterna som delar rum i R:14 räknas inte. De har stängt dörren och sitter och lägger ett pussel. Bilden börjar skönjas. De träter kamratligt om huruvida den föreställer det lutande tornet i Pisa, som en av dem sett i verkligheten, eller om den är ett signaltorn i Hannkrof, byggt för att navigera inkommande flygtrafik vid dimmig väder.

Vid universitetsområdet västra grindar, som man gjort upp ska tjäna som uppsamlingsplats, börjar en ganska stor folkhop samlas nu. Barkman kommer dit och sluter upp i den döva stämningen. Inga samtal. Knappt ens blickar på varandra. De är råfukt i luften och man får anta att många fryser.

Tiden är så stilla. Vore det inte för att man kunde höra luftens andetag nu sedan larmet tystnat kunde man missta sig och tro att den inte alls fanns.

En lektor som Barkman vagt känner igen från en kurs i Effektivt Entreprenörskap vid den bildkonstnärliga fakulteten kommer gående emot dem där det står i sin barnförflamning. Innan man helt ser lektorns anletsdrag ser man på gången att han är nöjd, mycket nöjd. Han går som en som går mot en uppgift som är bärgad och vunnen redan innan bärgningen påbörjats.

När han kommer fram har han tack vare sin hållning, ställning och övriga förehavanden redan åkallat allas uppmärksamhet. Det är uppenbart att han avser hålla en liten lektion.

Så tar han myndigt till orda.

Das Metafor, säger han, är ju en alldeles kulturellt bunden företeelse och bör därför användas sparsamt, ja.

Alla väntar tålmodigt på fortsättningen. Är vana och lugna i förvissningen om det genomgripande goda upplägget hos just denna lektor.

Är inte mitt lilla experiment här med brandlarmet ein, som man sagen, strålande exempel på att den är alldeles Onödish! Frågorna man istället immer bör ställa sig är, i tur und ordnung:

Ett: Vad vill jag uppnå med min utsaga?

Två: Hur ska jag uppnå det på mesta effektiva... was heifs das.... sätt, ja.

Nå! Fick jag kanske inte ut er alles sammans! Jo!

Ni får entschuldigen mig, men jag tror att ingen är ledsen oder besviken för att där är nicht eine eldsvåda, ja.

Vad vi sysslar med är KOMMUNIKATION, ja. Och vi rör oss nicht på breddgrader där sentimentalt dravel, som är så populärt und so vanlich i de breda folklagren, har någon plats, nein. Här är vi alles alltid medvetna om de relativa aspekterna i sakernas tillstånd i allmänhet och vår egen position i synnerhet och därför behöver vi nischt und aldrisch bry oss om den, ja.

Han fortsätter. Han fortsätter och det ekar rundgång och Barkman står inte längre ut där han står med hälarna blöta av väta.

Efter en god stund kliver han fram. Han darrar inte. Larmet nyss slog som en smattrande pingisboll i hög hastighet i ett alldeles för litet utrymme så att allt det inre smattret har fått slagsida och mojnät. Han darrar inte alls. Han träder istället fram och säger: Herr Prinz, vänligen tillåt mig att bjuda på en liten anekdot.

Aber naturlisch, kluckar lektorn som blir förvånad men är alldeles utan vidare aningar.

Jag delade under en kort tid bostad med en ny bekantskap i en främmande stad, berättar Barkman. Vi hade kartor som vi studerade. Vi sammanstrålade och bistod varandra med de erfarenheter vi dragit om den nya staden under dagens lopp.

- Jaa?

Vi hade aldrig träffat varandra innan, så naturligtvis var detta umgänge samtidigt ett sätt att lära känna något av den andres karaktär och jämföra den med den egna. Jag tror att det tycke som uppstod var ömsesidigt. I flera avseende skiljde sig våra erfarenheter åt alldeles på ett sätt som jag inte tyckte övrrrenstämde med de paralleller jag anat gällande våra personligheter. Så lite vet man alltså om de medresenenärer som vandrar runt under månens ljus och stjärnhimlens glimmande hänge, tänkte jag men fördjupade mig inte mer i saken.

- Nein? Jaa... Klar. Also... Ja wohl..?

...Bland annat hade min nyfunne vän dragit slutsatsen att man egentligen skulle kunna stanna på den boulevard där vi bodde och vara nöjd med det eftersom denna gata ändå bjöd allt man kunde önska. Jag själv däremot hade samma förmiddag kommit fram till precis motsatt ståndpunkt. Tar man sig bara raskt bort ifrån just denna gata ligger staden sedan som en glad sång, och varje dess prång står som en saga inför en, hade jag tänkt. Jag hade också förvånats av hur tyst den stora staden tedde sig och berättade detta för min vän. Han blev mycket förvånad och sa att han märkligt nog slagits av det motsatta. Vilket ständigt och larmande oljud, hade han å sin sida tänkt.

Dagarna gick och efterhand fick jag veta att han bott tio år i ett tyst inland men ändå inte långt ifrån en stadskärna av nämnvärd storlek, som han uttryckte saken.

- Das stimmt, ja...

... Inte förrän fyra dagar efter det att han rest hem igen företog jag en morgon en promenad norrut på den gata där jag nu ensam bodde kvar. Jag behövde röra på mig och kom av någon anledning på tanken att gå åt det hållet därför att jag inte var ute i något av de vanliga ärendena som krävde av mig att jag gick söderut. Det var där som om hela boulevarden alldeles ändrade karaktär bara ett tiotal meter åt denna för mig helt nya riktning. Den blommade starkt, doftade mystiskt och viskade konstiga och spännande saker.

Ja, aber natürlisch, aber... försöker Herr Printz avsluta Barkmans utläggning, som han tycker börjar bli lite väl långrandig. Särskilt som han själv redan var färdig med Poängen och Övningen och det dessutom ändå får lov att vara någon måtta på hur elever ska tillåtas breda ut sig såhär alldeles svamlande. Visserligen är det pedagogiskt och gerecht att någon gång då och då låta elever stå fram något litet, men detta!
Det började bli kallt också.

Men Barkman låter sig inte bekomma, utan fortsätter helt lugnt.

...Jag förstod alltså att det måste varit åt det hållet min vän brukat företa sina förmiddagspromenader. Ett frågetecken hade rätat ut sig och tusen stod mig åter.

Och det gjorde mig glad.

Samma eftermiddag fick jag några timmar till övers och slog, mest för att förströ mig, på min dosa och tecknade upp skissartade kalkyler i mitt block. Innan solen gått ner hade jag uppskattat missförstånden mellan människor till drygt 70%. Det var förstås en ungefärlig siffra. Visst kan jag ha räknat helt galel någonstans. Men det gjorde mig i alla fall märkligt glad och upplivad. Ingöt i mig ett starkt hopp och sprattlig förtjusning. Beslutet att för allt i världen fortsätta mina försök att sammanstråla i allt som hör människan till stod lika välgrundat som vanligt, men detta skulle nu bli i ännu vildare överdåd under kommande år.

Lektorn såg förbryllad ut sedan Barkman avslutat sin berättelse.

Lyckligtvis missförstod han det mesta av den. Särskilt det där med glad och förtjusning och vilt och överdåd förstod han sig överhuvudtaget inte alls på och brydde sig heller inte om. Troligtvis var det därför Barkman den kvällen undkom oåterkallelig relegering.

Zujeudjerr den 4.e januari

Hej Älskade.

Hoppas allt är bra och att julen inte gjorde dig mer ledsen än vanlig. Här var den ensam förstås, men vacker. Ibland när jag känner mig ensam har jag svårt att dra jämt med det vackra. Det är som om jag då värre än annars plågas av att jag inte vet vad jag ska göra med det. Men jag kände mig faktiskt inte så förfärligt ensam, fastän jag var det. Det fanns en ro. Och på annandagen hade jag förresten sällskap. Då satt jag, och tre vänner som också hade trasiga strumpor, och skrev dikter. Skratta inte. Åh, förresten, ok, gör det då.

När jag tänker på att ännu en termin snart ska börja blir jag bister. Du vet ju hur jag i evigheter plågas av det där med form. Hur jag vägrat kännas vid dramaturgi, kronologi och behändiga berättelser med uppgång, storhetstid och fall eller snarlika tillrättalagda idiotier, som brukar göra alla så glada men mig bara trött eller i bästa fall generad. På sin höjd har jag accepterat den spegel mina skor försett mig med och då och då så troget jag förmått återgett vad som speglat sig däri under mina promenader.

Till stora delar tycker jag fortfarande att det är löjligt med paketerade historier som ska likna liv, men är så långt ifrån liv som tänkas kan. Och det är skrattretande att bevitna hur vissa tror att de förstår sig på livet och liksom "kan göra något av det".

Ändå. Det är något som har hänt. Som ett parallellt stråk, eller i samma fära, vad vet jag. Jag har kommit till något där jag vill ta sats för en berättelse. Med början, slut och någotsånär begripligt innehåll.

Det är förstås bedriöligt att erfara hur tafatta mina händer är inför uppgiften (genant efter så många år), men jag hoppas tytt och stilla att deras tafatthet också kan föra något gott med sig.

Åtminstone känns det befriande att det för en gångs skull är något jag vill göra som inte har trots i sig. Eller har det det? Mot mig själv kanske? Eller mot obegripligheten och mot det otämbara kanske? Jag vet inte. I alla fall är det inte framträdande, inte huvudorsaken.

Jag har bara börjat längta så efter bärande bjälkar. Tycker du att det är skamligt?

Frågan är såklart i vilken byggnad då. Vad är det i för byggnad man hittar de där bjälkarna? Går det förresten längre att hitta någon som är obbyggd? Och går det i så fall verkligen för sig att bara stöula in hur som helst och börja bygga och pynta och möblera efter eget tycke och smak som den värsta häradsbetäckare.

Nåja. En sak i taget. Man får nog lou att moppsa upp sig en hel del förstås. Det är i alla fall som vanligt.

Förr eller senare måste jag ta mig härifrån. Vägg från allt det som styckar upp allt och

ingenting av ingen orsak alls och alltid frågar: varför, varför, varför och stressar en halvt från vettet. Varför, varför, varför, men aldrig någonsin frågar eller bryr sig om hur.

Uppgiften att bära alla bokstäver huller om buller nästan helt på egen hand har börjat sluta sig runt min hals som en snara. Det vore sannerligen avlastande med några stadiga bjälkar. Ja, jag har börjat längta nästan till vanvett efter en berättelse att låta dem vila i ett slag, en berättelse som kan hjälpa mig att bära.

Jag hoppas att du förstår och inte tar det för ett svek mot det där vidsträckta, det absolut otroliga och omöjliga som...

Ja, jag vet inte. Kanske är det ett inbillat löfte? Har vi någonsin talat om det? Har du ett sådant löfte att dragas med?

Inbillat eller inte, - jag har i alla fall börjat undra vad det egentligen skulle gälla.

Att aldrig glömma sin dödlighet? Jag vet inte. Jag vet inte längre. Bara att jag måste ta mig härifrån.

Samtidigt som jag skriver dessa rader till dig så reser sig ett beslut inom mig. Ja, det står helt stadigt nu. Jag måste resa. Jag bestämmer det nu. Varför vänta. Jag är färdig här. Jag reser. Jag tar tåget i morgon. Ja, det gör jag. Imorgon är det tisdag och på vardagar ska det efter vad jag förstått inte vara några problem att få tag på biljetter.

Jag måste ge mig av. Det måste jag.

Imorgon bitti tar jag på mig skorna och packar ihop det nödvändigaste.

Jag skriver till dig igen och ger dig en adress.

Säg inte något till någon på ett tag. Jag måste nog ha detta för mig själva en stund.

Ingen och alla väntar sig allt av mig. Bara du låter mig vara, utan förväntningar och utan att sakna förväntan.

Jag skriver.

Tillgivne.

För alltid.

Barkman.

TÅGSTATIONEN

Himlen rodnar.

Stationshusets grönmålade brädor är uppfläkta i uttorkad röta längs ned.

En fransyska ropar: MoonJop ROOpeEEngiIII! Mooooonrjoopp ROOoopeeengiii!!!

Annars stilla egentligen. Bortsett från morgonens första vagnar som sakta gnisslar in mot staden. En man med en dagstidning under armen. En annan, yngre, sitter på en bänk ett stycke längre bort på perrongen med drycken fransyskan nyss salufört i en mugg. Två kvinnor som inte talar med varandra, trots att de står sida vid sida under den stora klockan som visar att tiden är tjugotre minuter efter sju. Han ser på den och tänker att han inte vet vad det betyder.

Stilla.

Med lackskorna fast förankrade i stationshusets damm, ser Barkman att de inte längre alls är blanka. Han måste vända sig om för att se stadens höga kuliss, svagt belyst av den försiktigt uppstigande solen i öster.

- en folkvisa visslar sig fram över bergskammen. -

Minuten efter låter han återigen sin väska stiga. I en annan tid, i samma värld, låter han återigen sin väska stiga. Placerar en annan sko, den förut så blanka, men en annan och ändå samma sko, på tågets pall.

Spänner lårets muskler, skjuter ifrån mot perrongen.

Försvinner in i tågets smala gångar.

epiloglog

Det sitter ett brev inkilat bakom värmeledningsrören i ett rum någon lämnat med lamporna tända.

Det är hopvikt och linjerat och inte läst.

Där står:

"Barkman!

Hur ska jag börja. Jag orkar inte börja med uppräknningar angående det som jag kommit att kalla hemmavid (Från början på skoj, men vad ska man annars kalla det!)

Vad tänker jag med förresten! Naturligtvis ska jag börja med att tacka för ditt brev. Det kom dagen efter andra advent, bara nio dagar efter att du skrivit det, och gjorde mig väldigt glad. Fast jag blev lite orolig också. Inte alls för den där fundamentala inställningen du skriver om, men för det där frågorna om huruvida allt är konst.

Naturligtvis ställer jag mig själv liknande frågor.

Men tänk om vi är alldeles fel ute båda två, tänker jag.

Går det alls att bena upp sådana här frågor och hur ska det i så fall sluta?

Men, å andra sidan - vad ska man fördriva sina dagar med då! Knyppling är inte hissnande så det förslår och man gör vad man kan och skjuter sålunda avgrunden ytterligare en stycke framför sig.

Jag skojar förstås. Så illa är det knappast. Och knyppla slipper ju både du och jag, tack och lov.

Kunde inte undvara formuleringen bara.

Allvarligt talat och till dina frågor: Man hör ju här och var att konsten och dito nejder är områden där man kan tala om det som man annars inte kan tala om. Jag för min del ger inte mycket för den definitionen.

Snarare tänker jag mig att konst är att fästa evigheten på tidsaxlar. För att stå ut med den. Man gör det som inte är tid till tid. För att lugna sig, för att trösta sig, för att dela med människor och för att få syn på något. Kanske ytterst för att försöka slippa undan det straff som kallas evighet.

Men det finns ju också en så stark tjuvning i denna upphängda tid att den inte gärna kan vara alltigenom meningslös. Har man händelsevis fantastisk tur någon gång emellanåt råar man dessutom på den där uppblåsta evigheten utan att för den skull sätta punkt slut. (Du får själv tolka det där sista. Mer kan och vågar jag inte yttra för tillfället. Jag bara låter bli att stryka det för att det skulle bli så kluddigt på pappret.)

Nå.

Så, ungefär, ser jag på saken.

Jag hinner inte skriva mer nu. Dessutom har jag en dånande huvudvärk. Men jag skriver snart igen.

Dessförinnan har jag kanske redan hört från dig. Ta väl hand om dig och glöm inte att himlen är en och rymmer allt.

Jag kysser dig och hoppas att jag känner på mina läppar när du läser detta och nås av mina kyssar.

Din,

May"

